

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistola Gregorii Papae X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

<sup>ANNO
CRISTI
1274</sup>
vniuersa sunt excepti: & in solenni Missa, quam pontifex celebrauit, symbolum est cum additione illa (Filioque) ter Graece decantatum. In quarta vero sessione, lectis imperatoris & Græcorum

^a March. cur
Vvelfmona-
steriensis v-
bi supra.

Romanæ ecclesiæ primatum agnoscabant, eorum legati summo pontifici obedientiam exhibuerunt, & magna cum pontificis ac totius Concilii lætitia publice eamdem profesi sunt fidem. Addunt

^b Lib. 5. hist. Græci scriptores Georgius Pachymeres, & Nicephorus Gregorius,

^c Lib. 5. hist. in princi-
pio. Græcos ad communionem Romanæ ecclesiæ admissos fuisse cum

tribus conditionibus. Prima fuit, ut a Græcis summi Romani pontificis in sacris Missarum mysteriis mentio fieret. Secunda, ut Græcis omnibus liceret ad sedem apostolicam appellare. Tertia, ut summo Romano pontifici principatus in omnibus deferatur. Accesserunt etiam Tartarorum oratores ad Concilium pro pace cum Christianis ineunda, ex quibus unus Christianam fidem amplexus a Petro episcopo Ostiensi baptizatus est. Interim sanctus Bonaventura summo cum pontificis ac patrum omnium dolore ab humana ad celestem vitam profectus est. Demum cohortatus est Gregorius episcopos vniuersos ad sancte pieque viuendum, & ad gregibus sibi commissis inuigilandum: cum ex malorum pastorum moribus reliqui omnes Christiani, a maiorum disciplina degenerantes, in grauiora vita prolabi soliti sint. In hoc Concilio decreuit pontifex, Græcis etiam ipsis consentientibus, Spiritum sanctum, ut a Patre, ita a Filio tamquam ab uno principio aeternaliter procedere. Complures præterea edidit constitutiones, quarum præcipua illa fuit, in qua modus & locus summi Romani pontificis eligendi statuitur: eas omnes Guilielmus Durantes commentariis illustrauit, at deinde Bonifacius ottanus summus pontifex in suam Canonum collectionem retulit.

EPISTOLA GREGORII PAPÆ X.

Gregorius episcopus, &c. venerabilibus fratribus patriarchæ Hierosolymitano, & episcopis, ac dilectis filiis, abbatibus, prioribus, decanis, archidiaconis, præpositis, & aliis ecclesiistarum prelatis per Hierosolymitanam prouinciam constitutis, salutem & apostolicam benedictionem.

SALVATOR noster, in cuius ditione cuncta sunt posita, ciuitatem Ierusalem videns & præuidens ruituram, fle-

uissæ

I.M.P.
RANC.
ifex cele-
tce decan
Græcorum
antur, &
ti summo
ntificis ac
Addam
Gregor,
suiffe cum
ani pou-
vt Gra-
, vt sum-
Acces-
um Celi-
plexus a
Bonaven-
humana
Gregorius
d gregor
a moribus
a mortuis, in
pontific,
a Patre,
ere. Com-
illa fuit,
di statu-
rauit, ac
canonum

X.
rchæ His-
rioribus,
pralatin
& apo-
posita,
ram, fle-
uile

GREGORIVS LVGDVNENSE II. RUDOLPHVS I. IMP.
P.X. PHILIPPVS III. R. FRANC. 521

ANNO CHRISTI
1274
uisse describitur super eam. Et nos itaque qui ciuitatis ve-
ri Dauid, religionis videlicet Christianæ, circa cuius re-
gimen non insufficientia nostræ debilitatis, sicut nec de-
bemus, innitimus, sed de sola superabundantia virtutis
diuinæ speramus, non solum scissuras, iuxta prophetæ
vaticinium, multiplicatas aperte videmus, sed & ruinæ
magnæ periculum in subtractione populi Græcorum, qui
a sedis apostolicæ deuotione ac obedientia se subtraxit,
in occupatione maxima & vastatione valida terræ san-
ctæ, in subuersione morum, quæ vniuersaliter in clero
grauius obrepisse videtur & populo, iam non tam cer-
nimus quam palpamus, num possumus non lugere? num
comprimere lacrymas? continere suspiria? vel cohibere
singultus? Profecto cum tanta subfit plangendi ratio,
planctum declinare non possumus. Sed necesse est iam
foras exeat, ab olim, dum etiam nos minor status habe-
ret, tanto altius radicatus introrsum, tantoque diuturni-
tate factus acerbior, quanto facultate vetante diutius
non est efficaciter exire permisus. Exeat igitur, exeat ad
fratres & filios, vt scientes incommodum: ipsumque pru-
dentius & stimantes, cooperationis remedio efficacius pro
viribus releuent, & planctum piæ compassionis officio
dulcius consolentur. Quis ergo dabit capiti nostro a-
quam, aut oculis nostris fontem lacrymarum, vt sic po-
puli nostræ humilitati commissi spiritualiter & tempora-
liter imperfectos diebus & noctibus lugeamus, quod cul-
parum sordes, quibus iram meruisse creditur, diluamus?
Lugendum siquidem ocurrerit, quod per subtractionem
praedictam a sedis eiusdem vnitate subactos, & in deuio
positos, grandis culpæ mors afficit: quod sancta vniuer-
salis corpus ecclesiæ membra, tam * nobili eadem grauis
admodum, & dispendiosa subtractione tanto tempore mu-
tilauit. Lugendum & iterum, ac amare dolendum, quod
sicut in partibus transmarinis non tantum audiimus,
sed & oculis nostris vidimus, & manus nostra contrecta-
uerunt, (proh dolor) detestabilius solito blasphematur
in gentibus nomen Christi, cum iam non tam verbis,
quam rebus ipsis, & factis, Christianis insultetur ab infi-
delibus, & dicatur, Vbi est Deus eorum? Dum funiculus
hereditatis Domini eadem terra sancta per nefandissi-

Concil. Tom. 28.

Vuu

mos Saracenos sic audacter inuaditur , sic secura occupatur audacia , sic vastatur intrepide , sic in eisdem partibus Christianus populus immaniter trucidatur ; quasi non sit illius adiutor , nec sit qui misereri possit ipsorum . Lugendum & amplius , pariter & horrendum , quod cum ille paterfamilias diligens , qui horis diei variis operarios suam misit in vineam , ille summus agricola sator bonorum omnium & plantator , agrum mundi huius diligenter excollens , in eo seminauerit semen bonum , inimicus homo tanta inuenitur in ipso superseminasse vitiorum zizania , & errorum , vt ea deflere magis liceat quam narrare . Idemque ager quotidie potius arescere videatur ad ignem , quam albescere inueniatur ad messem . Hæc dum ministerio considerationis debitæ mentis nostræ præsentantur obtutibus , ignis in nostris meditationibus exardescit , & ad tanta discrimina releuanda suspirat affectus , zelus acceditur , & spiritus anxiatur . Ad quod cum nos sufficere non posse sciamus , leuamus oculos nostros ad montem , montem quidem Dei , montem vberem , montem pinguem , vnde opportunum nobis prouenire auxilium & humiliter petimus , & deuote speramus . Et quia salubre in his adhiberi remedium interest generaliter omnium , nos cum fratribus nostris aliisque viris prudentibus , exacto & frequenti tractatu præhabito , prout tantæ necessitatis instantia exigebat , de ipsorum consilio generale Concilium , sicut imitatione digna fætorum patrum consuetudo laudabilis longæque observationis exemplum nos instruit , opportuno tempore decreuimus congregandum : vt in eo , tam circa præmissa , quam circa cetera quæ salutem respiciunt animalium , illa Deo auspice communi consilio inueniatur prouisio , & eiusdem approbatione Concilii roboretur : per cuius salutiferam executionem virtus Altissimi , eliminatis erroribus , roborata fide , reductis errantibus , redintegrata eiusdem fidei unitate , sedatis discordiis , pace firmata , extirpatis vitiis , virtutibusque plantatis , correctis excessibus , moribus reformatis , repressis oppressionibus , libertate solidis munimentis instruta , recuperatis deperditis , & eiusdem terræ sanctæ statu prospere reparato , huiusmodi scissuras vniat , ruinas

GREGORIVS LVGDVNENSE II. RUDOLPHVS I. IMP.
P. X. PHILIPPVS III. R. FRANC. 523

ANNO
CHRISTI
1574
impleat, occupata restituat, vastata restauret, restituta &
restaurata conseruet, nobisque viam aperiat idem ipse
qui nouit, & facultatem tribuat ipse qui potest, vt vicio-
rum errorumque zizaniis ad comburendum fasciculos
alligatis, ad triticum in eius horreum congregandum, sic
in præmissis iuxta intensum animi nostri desiderium sibi
ministrare possumus vtiliter, quod idem verus eiusdem
vniuersalis sponsus ecclesiæ ipsam dilectam suam, expedi-
tam rugis, purgatam maculis, munitam virtutum monili-
bus, ac ornatam, vnam semper habeat, & formosam, ad
sui nominis laudem & gloriam, ad animarum profectum,
robur fidei, pacem & exaltationem populi Christiani.
Quia vero prosecutio tanti propositi tempore indiget, vt
deductum maturius ac felicius, auctore Domino, effe-
ctum debitum fortioriatur, biennium numerandum ab ini-
tio instantis Maii ad id duximus deputandum: deputatu-
ri præterea interim aliquos viros tanto ministerio compe-
tentes ad prædicandum in terræ præfatae suffragium salu-
tiferum verbum crucis: per quod corda principum, præ-
latorum, ceterorumque fidelium, inducantur ad subsi-
dium eidem terræ, prout ipsius exposcit extrema neces-
sitas, impendendum. Quocirca vniuersitati vestrae per a-
postolica scripta præcipiendo mandamus, quatenus omni
negligentia relegata, cunctis, prout talis & tanti negotii
qualitas exigit, dispositis & paratis, sic medio tempore
vos accingatis ad iter, quod Kalendis Maii anni ab in-
carnatione Domini millesimi ducentesimi septuagesimi
quarti, quas vobis & aliis pro termino assignamus, in lo-
co, quem, licet ad præfens subticeamus ex causa, compe-
tentи tamen tempore vobis curabimus intimare, nostro
vos conspectui præsentetis, ad subuentiōnem necessariam
terræ prædictæ, solers & operosum interim studium im-
pensuri, prosequendo fauorabiliter, & fideliter adiuuan-
do illos quos ad huiusmodi prosequendum negotium du-
xerimus deputandos. Volumus autem, quod in vestra
prouincia ex vobis fratres episcopi, vnu vel duo rema-
neant ad ea quæ officium episcopale requirunt inibi exer-
cenda, & tam ille, vel illi, quos propterea contigerit re-
manere, quam alii quos ad idem venire Concilium præ-
peditio forsitan canonica prohibebit, capitula insuper ec-

Concil. Tom. 28.

Vuu ij

524 GREGORIVS CONCILIVM RUDOLPHVS I. IMP.
P. X. PHILIPPVS III. R. FRANC.
clesiarum omnium eiusdem prouinciae tam cathedralium,
quam etiam aliarum, quibus per vos, fratres patriarcha
& p̄fati episcopi, ex parte nostra volumus id mandari,
cum in eodem Concilio tractanda sint aliqua quae per-
tinebunt ad ipsos, ad idem Concilium viros idoneos pro-
se mittant: non obstantibus quibuscumque priuilegiis,
seu indulgentiis, quibuscumque personis, ordini, vel di-
gnitati, seu collegio, sub quacumque verborum forma
vel expressione a p̄dicta sede concessis, per quae possit
effectus huiusmodi mandati nostri quomodolibet impe-
diri, aut eidem in aliquo derogari: circa personarum, &
euectionum numerum, moderamine, quod alias statuit
Lateranense Concilium, taliter obseruato, vt nemini li-
ceat illud excedere, sed omnibus prout libet arctare. Nullus
pomposus aut inanis gloriae quaesitor, sed quilibet sic
verae humilitatis cultor appareat, quod & ecclesia sibi
commissa nequaquam onerosus existat. Interim quoque
per vos & alios prudentes viros Deum timentes, & ha-
bentes p̄ oculis omnia quae correctionis & reformationis
limam exposcunt, inquirentes subtiliter, & conscribentes fideliter, eadem ad ipsius Concilii notitiam de-
feratis. Et nos nihilo minus variis modis & viis solers stu-
dium & efficacem operam dare proponimus: vt omnia
talia in examen eiusdem deducta Concilii correctionem,
& directionem recipient opportunam. Nullus igitur in-
obedientiae notam, & canonicae vltionis acrimoniam, vi-
tare desiderans, fallacium excusationum velamento se
muniat, vel ex impedimentis itinerum, quae, Domino
praua in directa & in vias planas sua omnipotentia con-
uertente, aspera cessauerunt, friuolæ allegationis mun-
imenta configat, vt a tam sancti prosecutione operis se
subducatur: sed occurrant singuli voluntarii ad id quod &
diuinæ congruit voluntati, & salutem animarum, ac vili-
tatem respicit singulorum.

Datum Laterani Kalendis Aprilis, pontificatus nostri
anno primo.